Et Jaor- en Produktverslag 2017

Stichting Stellingwarver Schrieversronte

Stichting Stellingwarver Schrieversronte,

Willinge Prinsstraote 10,

8421 PE Oldeberkoop/Berkoop

Saemenstelling van et bestuur en de direktie op 31 december 2017

Et bestuur bestaot uut: Jan Baas (veurzitter t/m 18 meie, De Oosterstreek), Klaas van Weperen (veurzitter vanof 18 meie, Oosterwoolde), Hendrik Fokkema (siktaoris, Sunnege), Gerda Hoogeveen (ponghoolder t/m 25 oktober, De Fochtel), Henk de Vries (plv. ponghoolder vanof 26 oktober, Else), Peter Riksma (t/m 18 meie, Zandpol), Akkie Zeilstra (v.o. 18 meie, Raevenswoold), Jan Russchen (Oosterwoolde), Hans Salverda (Zorgvlied) en Geertje Otten (v.o. 18 meie, Dwingel).

De direktie is ienheufdig en de funktie van direkteur wodt uutvoerd deur Sietske Bloemhoff, Ni'jberkoop.

Rechtsvorm, statutaire naeme, vestigingsplak, doelstelling

De statutaire naeme ludet in artikel 1 Naeme en zetel: Stichting Stellingwarver Schrieversronte en et vestigingsplak is officieel Oosterwoolde, gemiente Oost-Stellingwarf. De doelstelling in de statuten is vaastelegd in artikel 2. Doel 1. De Stichting stelt zich ten doel het Stellingwerfs als levende streektaal te handhaven en te bevorderen. 2. Zij tracht dit te bereiken door: a. het zelf uitgeven of doen uitgeven dan wel het bevorderen van het verschijnen van publicaties in het Stellingwerfs; b. het bevorderen van het gebruik van het Stellingwerfs als spreek- en schrijftaal in het Stellingwerver taalgebied; c. het verzame len, bewaren en ter inzage leggen van publicaties in het Stellingwerfs; d. het organiseren en bevorderen van bijeenkomsten, waarin het Stellingwerfs als voertaal wordt voorgestaan; e. bij te dragen aan de verbreiding van de kennis van en over het Stellingwerfs; f. bij te dragen aan het vastleggen, handhaven, zo mogelijk verlevendigen of doen herleven van oude gebruiken in de Stellingwerven; g. bij te dragen aan de verbreiding van kennis van de Stellingwerver geschiedenis en folklore; h. het onderhouden en bevorderen van kontakten met personen, groepen en instellingen, die geacht worden het Stellingwerfs en de uitingen hierin te bevorderen of te willen bevorderen; i. alle andere wettige middelen, welke voor het doel der stichting bevor derlijk kunnen zijn.

Tiedens de jaorvergeerdering op 18 meie wodde Klaas van Weperen (in de midden) benuumd as ve ter van de Stellingwarver Schrieversronte. Ofscheid wodde neumen van plaetsvervangend veurzitte Baas (rechts). An de ere kaante van veurzitter Van Weperen staot oold-veurzitter Ype Dijkstra. (foto: Lenus v.d. Broek)

ET JAOR- EN PRODUKTVERSLAG 2017 VAN DE STICHTING STELLINGWARVER SCHRIEVERSRONTE

Et bestuur van de Stichting Stellingwarver Schrieversronte bödt hiermit et jaorverslag 2017 an.
Et bestuur konstateert dat d'r in et jaor 2017 tal van aktiviteiten en projekten deur de stichting uutvoerd of op zet binnen en die allemaole tot mooie risseltaoten leided hebben of leiden zullen. Zo gong de Stellingwarver Schrieversronte ok in 2017 veerder mit et ontwikkelen en uutvoeren van aktiviteiten die ansluten bi'j de nota 'Stellingwarf veuruut'. Dat hoolt in dat de stichting de hieltied nog meer de tael en streekkultuur zichtber maekt in de saemenleving. Iene van die goeie en suksesvolle veurbeelden daorvan is et orgeniseren van de jaorlikse Stellingwarver Dag. Jong en oold doen tiedens zokke daegen mit en bin aktief mit de eigen tael en streekkultuur in de weer. Somstieden wodt de dag uutbreided tot een projekt van een weke op een basisschoele. Taelpromosie en kultuuroverdracht van de bovenste plaanke! Nao de Stellingwarver Daegen blieven de kontakten mit de dör pen hiel rechtstreeks, en is ok om die reden de stichting now doende mit et zorgen veur vaaste kontaktpersonen in alle dörpen.

Dit jaor wodde opni'j ingaon op ink wat vraogen 'uut et veld'; et o open jaor hadden die nogal es te maeken mit et biezundere jaor 500 jaor Oost- en West-Stellingwarf. Bi'jglieks op verzuuk van de gemiente Oost-Stellingwarf wodde veur heur speciaole webstee zorgd veur veul historische infermaosie vanof 1517, veurzien van toepasselik beeldmateriaol. Ok wodde in meie et speciaole symposium 1517-2017 mit inleiders as Meindert Schroor en Michiel Herweijer orgeniseerd. Mit riegelmaot kwammen vraogen om advies binnen angaonde tael, streekkultuur of de geschiedenis van instellings of van personen, waor altied an voldaon wodden kon.
In 2017 wodden netuurlik ok projekten ontwikkeld en op gang brocht in et kader van LF 2018. Iene d'r van is een manifestaosie van et overkoepelende perveensiaole 'Under de toer'. In 31 dörpen in de perveensie bin manifestaosies n.a.v. verhaelen van of rond een karke in dat dörp. De Stellingwarver Schrieversronte orgeniseert de manifestaosie n.a.v. et verhael van de Verdwenen Peerden; in et karkien van Ni'jberkoop zollen lange leden twie peerden ommekommen wezen. De stichting adviseerde ok op et gebied van de tael daornaost ok et ere Under de toerprojekt in Stellingwarf 'De tael van et hatte' in Der Izzerd.

Van belang vint et bestuur opni'j de grote inzet die d'r weer was veur et Kenniscentrum, et ienige centrum in zien soorte angaonde de tael, streekkultuur en geschiedenis in de Stellingwarver regio. Veur et digitaliseren van veul biezundere kollekties zette him een groep van zeuven vaaste vri'jwilligers weer wekeliks in. Deur heur wark wodt de webstee stellingia.nl mit riegelmaot van ni'je infermaosie veurzien. De hieltied meer meensken maeken van disse webstee gebruuk, zodat dudelik is dat de Stellingwarver Schrieversronte ok op et gebied van aachtergrondinfermaosie angaonde de eigen tael en streekkultuur in een belangrieke vorm van tael- en kultuuroverdracht veurzicht.
Et anbieden van meer verschillende social media bliekt ok ommeraek veul wardering veur. Et tal bezukers van de verschillende websteden blift gruuien, dat gelt ok niet in et laeste plak veur de interesse veur de Facebookpagina.
Dit jaor wodde et beheer van de speciaole webstee veur hiemkunde in et basisonderwies deur Stichting Comprix overdreugen an de Stellingwarver Schrieversronte, en gong een speciaole webstee veur kiender uut aende. Ok et schoelebriede onderwiespergramme De Veerkieker kreeg een eigen webstee die ontwikkeld wodde deur de stichting.
De stichting kon dit jaor een zestal boeken uutgeven, waorveur ink belangstelling was. Meerst opvalend was ongetwiefeld de uutgifte van et boek 'Veldnaemen van Stellingwarf – diel VII – Oosterwoolde'. Dit boek wodde in gezaemelikhied uutgeven mit de HV Oosterwoolde e.o. Niet alliend van de lezers in de regio zels is d'r veul wardering veur disse uutgifte (in een speciaole kassette mit 16 bi'jsleuten laandkaorten), mar ok deur historici en taelwetenschoppers kwam d'r veul komplementen vanwegens de kombinaosie laandschopsgeschiedenis en taelkunde bi'j et onderzuuk en verwarking.
De Schrieversronte blift op verschillende fronten saemenwarken mit ere instituten of groepen. Zo was d'r weer de saemenwarking mit verschillende historische verienings en dörpsarchieven, mar ok mit et Europese Buro veur Minderhiedstaelen en Stichting Kunstwerf.

Bi'j et bestuur van de Stichting Stellingwarver Schrieversronte was d'r uteraord de grote zorg angaonde de nanciële situaosie van de laeste peer jaor. Daorveur weren dudelik antoonbere redens, die mit faktoren te maeken hadden daor niet an te ontkommen vul, zoas o.e. kottings op de subsidie deur de overheden.
Et bestuur het vaastesteld dat et jaor 2017 nancieel goed ofsleuten wodden kon.

Verslaglegging

Veur de nanciële verslaggeving van de Stichting Stellingwarver Schrieversronte en van de Stichting Et-Boeke foons zorgde MRW-Accountants in Wolvege.

Saemenstelling bestuur

Et bestuur bestuurt op heufdlijnen, ne ens et principe cultural government. De direkteur adviseert et bestuur over inhooldelike zaeken en ontwikkelt et ni'je warkplan, dat deur et bestuur vaastesteld en dat vervolgens veurlegd wodt an o.e. de subsidiegevers (de beide Stellingwarver gemienten en de perveensie Frieslaand). Et bestuur vergeerderde in et verslagjaor zeuven keer.

Saemenstelling bestuur in december 2017

Veurzitter:	Klaas van Weperen, Oosterwoolde
Siktaoris:	Hendrik Fokkema, Sunnege
Ponghoolder:	Henk de Vries (interim), Else
Leden:	Geertje Otten, Dwingel; Jan Russchen, Oosterwoolde; Hans Salverda, Zorgvlied; Akkie Zeilstra (Raevenswoold)

Passeniel

De overlegstruktuur binnen de orgenisaosie is as volgt: ien keer in zes weken is d'r warkoverleg, wanneer d'r anleiding veur is hebben de veurzitter, een lid van et bestuur en de direkteur een veuroverleg veur de bestuurs-vergeerdering.

In dienst in et verslagjaor:

Sietske Bloemho , direkteur 24 uren, Stellingwarfs binnen hiemkunde 8 uren

Immy Sloot-Brugge, nanciële administraosie, administratief wark en projektondersteuning 24 uren

Joke Coenrades, administratief wark, projektbegeleiding, 16 uren

Saskia Douma, 8 uren kennis- en dokumentaosiecentrum

Ninke van der Veen, 4 uren in de maond, webmaster

Vaaste vri'jwilliger:

Janet Donker, huushooldelike dienst, 3 uren.

Vri'jwilligers:

Veur de Stellingwarver Schrieversronte zetten heur jaorliks, op wat veur meniere dan ok, zoe'n 175 personen in.

Kemmissies en warkgroepen

Binnen de Stichting Stellingwarver Schrieversronte funktioneren de volgende kemmissies:

- warkgroep kursusleiding Stellingwarfs veur beginners

(Henk Bloemho , Geert Lantinga en Mark van Veen)

- veldnaemekemmissie

(de kemmissie komt bi'j mekeer wanneer neudig; koördinaosie Henk Bloemho)

- redaktie De Ovend

(Jannes Westerhof, Jan Koops; buroredakteur Sietske Bloemho)

- saemenstelling jaorlikse kelender

(Sietske Bloemho)

- sutelaktiekemmissie

(Immy Sloot, Akkie Zeilstra, Sietske Bloemho)

- warkgroep Publiciteit

(Gerrie Koopstra, Anneke Koopstra, Baukje Krediet, Akkie Zeilstra)

- kemmissie Stellingwarver streeknaemen op 'e kaorte

(Geert Lantinga, Henk Bloemho (koördinaosie); disse kemmissie komt bi'j mekeer wanneer neudig)

- warkgroep Stellingwarfs Meziekfestival

(Klaasje Herder, Kjest Herder, Piet Tjassing, Sietske Bloemho)

- warkgroep Dokementaosiecentrum/Kenniscentrum

(Fettje Alten, Hendrik Betten, Kiena Bouwer, Saskia Douma (buro), Martha Dragt, Jaap Elzenaar, Kees Koopstra, Ankie Verbaan, Jan de Vries, Sietske Bloemho (koördinaosie))

- warkgroep rouwverwarking

(Grietje Bosma, Attie Nijboer)

- warkgroep konversaosiekursus Praotgroep Stellingwarfs

(Ypie v.d. Boer, Sietske Bloemho)

- warkgroep netuurexkursies

(Hans Lanting, Harm Smid, Andries van der Veen, Freddie de Vries, Sietske Bloemho)

- Warkgroep De Lende

(Henk Bloemho , Geert Lantinga, Meindert Schroor, Jan Slofstra, Dennis Worst, Jan Slofstra, Sietske Bloemho)

Vertegenwoordigers

De Stichting Stellingwarver Schrieversronte is vertegenwoordigd in:

- et bestuur van de Stichting Sont (dr. Henk Bloemho)
- literaire warkgroep ‘Alles rondom taal’, Stichting Kunstwerf (Sietske Bloemho)
- bestuur lekaole omroep Odrie (Attie Nijboer))
- warkgroep H.J. Bergveldpries (Sietske Bloemho , adviseur)

Social media

Webstee www.stellingwarver-schrieversronte.nl

Dit is et pertaol, de toegangspoort, waor alle websteden van de Stellingwarver Schrieversronte onder valen of nog onder valen gaon.

Webstee www.stellingwarfs.nl

De algemiene webstee van de Stichting Stellingwarver Schrieversronte wodt aktueel holen deur et bur. Henk Bloemho is op vri’jwillige basis webredakteur. Webmaster is Ninke van der Veen.

Webstee www.stellingplus.nl

De webstee www.stellingplus.nl wodde veerder uutbouwd deur webmaster Ninke van der Veen. De koördinaosie van de warkzemheden d’r veur en de webredaktie wo’n verzorgd deur Sietske Bloemho .

Webstee www.stellingia.nl

De koördinaosie van Stellingia.nl - dat is et digitaole kenniscentrum van de stichting - is in hanen van Sietske Bloemho , wiels vri’jwilliger Ankie Verbaan de verschillende artikels op de webstee plaetst. Et bouwen en veerder ontwikkelen van de webstee gebeurt deur webmaster Ninke van der Veen.

De Kienderwebstee

De Kienderwebstee is bedoeld as webstee waor kiender heur thuus mit vernuveren kunnen. De webstee is nog in opbouw; veur de inhoold zorgt vri’jwilliger Kiena Bouwer. Webmaster is Ninke van der Veen.

Webstee www.stellingwerf-heemkunde.nl

Sund 2017 het de Stellingwarver Schrieversronte et beheer over disse speciaole webstee veur et basisonder wies in de Stellingwarver gemienten. Webmaster is Ninke van der Veen.

Webstee www.de veerkieker.nl

Veur et biezundere hiemkundeprojekt De Veerkieker is een appatte webstee ontwikkeld. De artikels wo’n plaetst deur Marjolein Spitteler, webmaster is Ninke van der Veen.

Twitter

Et Twitteraccount van de stichting wodt op vri’jwillige basis aktueel holen deur Henk Bloemho .

Facebook

Op Facebook wo’n wekeliks twie berichten plaetst deur Immy Sloot en Sietske Bloemho .

PRODUKTVERSLAG 2017

A 1. INFERMAOSIE, ADVIES EN PUBLICITEIT

Infermaosie

In et verslagjaor wodde weer ink wat infermaosie verstrekt angaonde veul onderwarpen waor de stichting aktief mit doende is of mit uut aende gaon zal. In de verschillende media, niet alliend in et gebied zels, mar ok daor ommetoe, verschenen d'r een ink tal passeberichten. Dat gul veur alle (boek)uutgiften, mar liekegoed veur alle ni'js rond de veerdere ontwikkeling van bi'jglieks et Kenniscentrum en de bi'jheurende webstee stellingia.nl. Ok veur alle aktiviteiten, die vaeks in gezaemelikhied mit ere instellings of verienings orgeniseerd wodden, was d'r in de media een protte ommedaenken. Infermaosie wodt ok meerdere keren in et jaor ver strekt via de lekaole omroepen in Stellingwarf.

Advies

Zowat daegeliks wodt d'r tillefonisch of via de sociaole media om raod of advies vraogd op et gebied van mit naeme de tael, mar ok van de kultuur en de geschiedenis. Dat gelt niet alliend veur de bewoners uut de regio, mar de vraogen kommen liekegoed van bedrieven, (onderwies)instellings, verienings en overheden. De Stellingwarver Schrieversronte bliekt altied weer hiel leegdrumpelig: meensken kommen ok gewoon even an as ze wat weten willen... Dat geft mitien an dat veul meensken een hiele goeie biening hebben mit et instituut en de meensken die d'r warken. Op dit plak numen we even de extra hulpe die oonze stichting verlient an bi'jglieks begra enisondernemers: bi'j heur is een speciaol nommer bekend veur in de aovenduren of in et weekaende. Zoks geft an dat de Stellingwarver Schrieversronte, ok op sociaol gebied, een belangrieke rolle veur de hiele Stellingwarver gemienschop as dienstverlienende instaansie waor et gaot om vraogen over de tael, de streekkultuur en de Stellingwarver geschiedenis.

Publiciteit

Veur alle boekuutgiften, kursussen en aktiviteiten wodt veur veul publiciteit zorgd. Dat gebeurt uteraord deur berichten te sturen naor de verschillende kraanten, tiedschriften en lekaole omroepen, mar nog veul meer wodt inzet op publiciteit via websteden, facebook en twitter. Dudelik is dat et gebruuk van de 'social media' de hieltied intensiever an et wodden is en dat daormit een veul groter pebliek berikt wodt. Veur et veerder uutdregen en gebruken van et Stellingwarfs is mit naeme Facebook van groot belang. Veul reakties op de berichten bin in et Stellingwarfs, en somstieden kommen d'r daordeur vraogen op 'e lappen angaonde spelling of taelkonstrukties.
Veur publiciteit zorgt ok een groep vri'jwilligers deur infermaosie te geven op tal van marken en bi'jienkomsten. Naost de verkoop van boeken en infermaosie daorover is d'r ok ommedaenken veur o.e. et kursuswark van de stichting.

A 2. KENNISCENTRUM

Algemien

Et Kenniscentrum van de Stellingwarver Schrieversronte is een uniek centrum veur de Stellingwarver gemienten. Op gien eer plak is zoveul infermaosie te vienen over - in et eerste plak - de tael, as in dit centrum. Al vanof de oprichting van, eerst de verieninge Stellingwarver Schrieversronte, in 1972 wodde begonnen mit et opzetten van een streekarchief. In et eerste plak zol et gaon om et verzaemelen en beweren van gegevens, artikels, opnaemen etc, over de tael. In et twiede plak gong et liekewel ok om streekgerichte onderwarpen en de geschiedenis. Deur de jaoren henne wodden ok deur pattekelieren biezundere kollekties binnenbrocht, zodat in 45 jaor tied een unieke verzaemeling an streekgeschiedenis in et gebouw van de stichting beweerd wodt. Veur veul kollekties geldt dat die alliend bi'j de stichting in Berkoop beheerd wodden meugen, zol dat om wat veur reden niet meer kunnen, dan gaon ze weeromme naor de eigener of evt. naor naobestaonden. Veul (biezundere) kollekties, teksten, boeken en geluudsmateriaol wo'n sund 2012 deur een vaaste groep van vri'jwilligers herorgeniseerd en digitaliseerd. Et digitaliseren is bedoeld om alle materiaol goed veur de toekomst te beweren, mar ok t.b.v. de speciaole webstee veur et Kenniscentrum www.stellingia.nl. As alles uut et Kenniscentrum scand en invoerd is gaot et om meer as 100.000 titels. Veur de wieze waorop ien en aander opzet is en uutvoerd wodt het de stichting advies had van veurmaolig perveensiaol archie nspekteur Jetze Dijkstra. Intied bin op Stellingia al veul artikels, boeken en kollekties plaetst. De webstee is now al een biezundere en unieke webstee, die mit naeme veur leerlingen van et vervolgonderwies, studenten Nederlaans en geschiedenis, histo rici en ammeteur-historici van groot belang is. De koördinaosie van de warkzemheden veur et Kenniscentrum

en Stellingia was weer in hanen van Sietske Bloemho . Twie keer in et jaor wodt mit de vri'jwilligersgroep de staand van zaeken van et hal aor daorveur deurpraot en de taeken veur et volgende hal aor vaastesteld.

Herorgeniseren en digitaliseren

In 2017 gong mitwarkster Saskia Douma deur mit et herorgeniseren van et Kenniscentrum. Ze kon daor weer acht uren in de weke an besteden, en kreeg daorbi'j op 'e maendagmorgen opni'j de hulpe van vri'jwilliger Jan de Vries. Naodat bepaolde kattegerienen deur heur opni'j inricht en vaastesteld binnen kan et materiaol kodeerd en digitaliseerd wodden. Et koderen gebeurde, op angeven van Saskia Douma, deur vri'jwilliger Fet tje Alten. Vervolgens bin de verschillende verzaemelings en kollekties digitaliseerd deur de vri'jwilligers Kiena Bouwer en Ankie Verbaan. Vanwegens heur gezondhied moest vri'jwilliger Martha Dragt stoppen mit heur wark. Veur et plaetsen van de verzaemelings en kollekties die veur Stellingia binnen, zorgde Ankie Verbaan. Veul berichten in de media wodden t.b.v. et Kenniscentrum ok dit jaor weer vergeerd deur vri'jwilliger Kees Koopstra. Hendrik Betten gong veerder mit et digitaliseren van geluudsbanen en video's; een tal daorvan bin in 2017 op Stellingia plaetst. Bi'j et Kenniscentrum wodden opni'j biezundere kollekties inbrocht, zoas de boeken en tiedschriften van de iemkersverieninge van West-Stellingwarf. Daormit is de biezundere kollektie an boeken, tiedschriften en fotomateriaol angaonde de iemkeri'je opni'j gruuid. Disse biezundere kollektie is iene van de grootste van et laand op et gebied van de bi'jehoolderi'je. In 2018 zal vri'jwilliger Jaap Elzenaar disse kollektie veerder beschrieven en digitaal verwarken.
Et gruuien van et tal kollekties, mar ok alle ni'je anvullende infermaosie die binnenkomt zorgen d'r veur dat beide kluzen vol raeken. Daoromme zal in 2018 ruumte vri'jmaekt wodden moeten en kriegen de kollekties van et Dörpsarchief van Berkoop, die an now toe ok in die kluzen onderbrocht wodden, een eer plak in et paand.

Bezukers an de haandbiebeltheek en et kenniscentrum

Ok dit jaor was d'r weer riegelmaotig bezuuk van personen die materiaol raodplegen wollen in et Kennis-centrum. Belangstellenden veur tael en historie kun gebruuk maeken van de daorveur inrichte studiekaemer om de gegevens uut o.e. de haandbiebeltheek en et Kenniscentrum in te zien. De boeken uut de haandbie beltheek en et Kenniscentrum, mar ok de speciaole kollekties, foto's, geluudsmateriaol etc. wo'n niet uutliend.
In dit verslagjaor weren d'r weer mit riegelmaot vraogen van studenten en leerlingen van et vervolgonderwies.
Vaeke is dan al infermaosie haeld van de websteden stellingwarfs en stellingia.nl. Veul interesseerden kun now thuus alvast een indrok kriegen van wat d'r in et Kenniscentrum te vienen is an inhoolde lieke maosie.
Et tal vraogen dat via internet en tillefoon binnenkomt was dit jaor opni'j roem boven de driehonderd.
Beriek: roem boven de 500 personen

Leerlingen van et Comprix-kollege kriegen uutleg over et Stellingwarfs woordeboek.
Alle schriftelike infermaosie daorveur wodt beweerd in een braandvri'je kluus.
(Foto: Lenus v.d. Broek)

B. EDUKAOSIE

B 1. KURSUSSEN VEUR VOLWASSENEN

In et verslagjaor wodden de volgende kursussen holen:

1. Kursus Stellingwarfs veur beginners

In et veurjaor wodde in Appelsche een kursus ‘Stellingwarfs veur beginners’ ofsleuten. De kursus wodde veur de twiede keer in een dörp anbeuden; eerder wodde de kursus in et gebouw van de Stellingwarver Schrie versronte holen. Dat de kursus now de hieltied in een aander dörp anbeuden wodt is om (nog) meer naor de meensken toe te gaon. De kursusleiding beston uut dr. Henk Bloemho , Geert Lantinga en Mark van Veen. Dielnemers: 5

Dit jaor wodde de kursus ‘Stellingwarfs veur beginners’ anbeuden in de dörpen Oolde- en Ni’jlaemer. Spietig genoeg gavven heur daor mar drie meensken veur op, zodat de kursus o ast wodden moest. Mit de kursusleiding is ofpraot dat de kursus in de twiede helte van 2018 opni’j anbeuden wodden zal, mar dan in Wolvege. De kursusleiding bestaot uut Henk Bloemho , Geert Lantinga en Mark van Veen.

2. Kursus Laandschopsgeschiedenis

Vanwegens teveul ere drokte van kursusleider Dennis Worst is de kursus Laandschopsgeschiedenis in 2017 niet anbeuden. Et doel van de kursus, die ontwikkeld is deur drs. Dennis Worst, is ‘et lezen leren van et laandschop’. De kursus zal vermoedelik in de twiede helte van 2018 weer anbeuden wodden.

3. Kursus Stellingwarfs leerlingen Comprix

Twaelf leerlingen van et Comprixkollege slaegden op 7 april veur heur examen van de kursus Stellingwarfs. Die kursus wodde tiedens et schoelejaor 2016-2017 geven; de ontwikkeling van de kursus gebeurde i.s.m. mit de Stellingwarver Schrieversronte. Dielnemers: 12 (Foto: Lenus v.d. Broek)

4. Voegelkursus

In saemenwarking mit de Stellingwarver Schrieversronte orgeniseerde Freddie de Vries van Hooltpae een kur sus over voegels in Stellingwarf, inklusief een exkursie. Dielnemers: 20

5. Digitale kursus Stellingwarfs

Dit verslagjaor wodde veerder warkt an de opzet veur een digitiale kursus Stellingwarfs. Op de webstee StellingPlus bin daor al wat onderdielen van plaetst. Op die wieze kun liefhebbers d’r alvast mit an de slag veurdat de hiele kursus klaor is en anbeuden wodt.

B 2. HIEMKUNDE

In 2017 wodden acht uren in de weke besteded an de ontwikkeling van Stellingwarfstaelig en hiemkundig lesmateriaol veur et vak Hiemkunde in et basisonderwies in de gemienten Oost- en West-Stellingwarf. Mit Stichting Comprix (eupenbaor onderwies), Stichting De Tjongerwerven (kristelik onderwies) en vertegenwoordigers uut et onderwies wodt elk jaor gezaemelik een jaorwarkplan opsteld.

In et verslagjaor wodde zorgd veur et volgende lesmateriaol:

- Veur groep 1 en 2:

1. Veur disse leeftiedgroep bin ni'je verhaelen schreven die op de speciaole webstee veur hiemkunde stellingwerf-heemkunde.nl plaetst binnen. Ok et bi'jheurende verwarkingsmateriaol is op die webstee anbeuden. Sommige verhaelen sluten an bi'j et thema van de kienderboekeweke.

2. D'r is veerder warkt an et digitaliseren en toegaankelik maeken van eerder ontwikkeld lesmateriaol t.b.v. de speciaole hiemkunde-webstee. Ok an et nog toegaankeliker maeken van de webstee, die ondertussen een belangrieke rolle speult in et anbod van lesmateriaol, is deurwarkt.

Basisschoele De Lamer in Ooldelaemer hul een schoelebriede projektweke over de eigen tael en streekkultuur, veurofgaonde an de Stellingwarver Dag. Veur et projekt wodde extra lesmateriaol anpast of klaormaekt en wodde zorgd veur een warkwinkel expressie mit tael en meziek. (Foto's: Lenus v.d. Broek)

- Veur groep 3 en 4:

1. Veur de groepen 3 en 4 bin n.a.v. et thema van de kienderboekeweke Stellingwarver verhaelties schreven en vertaeld. De verhaelen mit bi'jheurende opdrachten bin te downloaden op de speciaole hiemkunde-webstee.

2. D'r is veerder warkt an et digitaliseren en toegaankelik maeken van eerder ontwikkeld lesmateriaol t.b.v. de speciaole hiemkunde-webstee. Ok an et nog toegaankeliker maeken van de webstee, die ondertussen een belangrieke rolle speult in et anbod van lesmateriaol, is deurwarkt.

- Veur groep 5 en 6:

1. In 2017 bin opni'j exkursies orgeniseerd naor netuurgebieden in de woonomgeving van de leerling. Dit jaor maekten 12 schoelen gebruuk van dit speciaole exkursie-anbod. D'r is zorgd veur et vergroten van et (taelige) lesanbod bi'j dit onderwarp.

2. Et orgeniseren van exkursies in de dörpen angaonde de geschiedenis van et eigen dörp en omgeving gruuit staorigan. Et doel is dat dit anbod him op dezelde wieze veerder ontwikkelt as et anbod onder punt 1.

3. D'r is veerder warkt an et digitaliseren en toegaankelik maeken van eerder ontwikkeld lesmateriaol t.b.v. de speciaole hiemkunde-webstee. Ok an et nog toegaankeliker maeken van de webstee, die ondertussen een belangrieke rolle speult in et anbod van lesmateriaol, is deurwarkt.

In 2017 wodde begonnen mit de warkwinkel Tael en meziek, onderdiel van et schoelebried onderwiesprojekt De Veerkieker. De warkwinkel wodde speciaol veur groep 4 orgeniseerd, mar in de praktiek kommen ok vaeke leerlingen van groep 3 en/of 4 mit. De warkwinkel wodde ontwikkeld en ok geven deur muzikaant Bas van Domburg en Sietske Bloemhoff. (Foto's: Lenus v.d. Broek en Marjolein Spitteler)

- Veur groep 7 en 8:

1. In 2017 bin opni'j exkursies orgeniseerd naor netuurgebieden in de woonomgeving van de leerling. Een twaelftal schoelen maekte daor dit jaor gebruuk van. D'r wodde zorgd veur meer (taelige) lesanbod bi'j dit onderwarp.

2. Et orgeniseren van exkursies in de dörpen angaonde de geschiedenis van et eigen dörp en omgeving gruuit staorigan. Et doel is dat dit anbod him op dezelde wieze veerder ontwikkelt as et anbod onder punt 1.

3. D'r is veerder warkt an et digitaliseren en toegaankelik maeken van eerder ontwikkeld lesmateriaol t.b.v. de speciaole hiemkunde-webstee. Ok an et nog toegaankeliker maeken van de webstee, die ondertussen een belangrieke rolle speult in et anbod van lesmateriaol, is deurwarkt.

4. Van et boek 'Daor klept de klokke weer', dat over de geschiedenis van Stellingwarf in et begin van de 16e ieuw gaot, bin in 2017 lmopnaemen maekt. Et skript veur de lm wodde in 2016 schreven deur Thomas Rovers, een jong telent op dat gebied. De prissentaosie van de lm is in 2018, bi'j de lm is en wodt verwar kingsmateriaol ontwikkeld.

- Biezundere projekten

Vanwege et biezundere jaor 2017 - in dat jaor was et vuufhonderd jaor leden dat et gebied Stellingwarf opdield wodde in Oost- en West-Stellingwarf, wodde daor o.e. ok veur et basisonderwies andacht an besteded. Et meziekduo Mariantha en histotolk Frank Spijkers ontwikkelden mit hulpe van de Stellingwarver Schrieversronte een speciaole veurstelling veur de ooldste leerlingen van et basisonderwies. De veurstelling wodde zoe'n 15 keer vertoond.(Foto's: Sietske Bloemhoff en Lenus v.d. Broek)

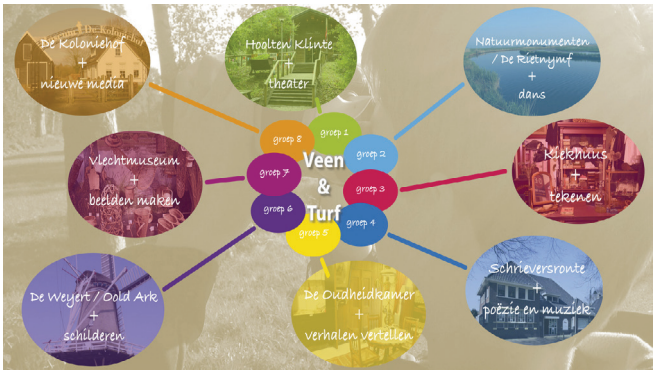

Projekt De Veerkieker

In 2017 wodde et projekt De Veerkieker veerder ontwikkeld en vormgeven. De Veerkieker zorgt d'r veur dat tiedens heur basisschoeleperiode alle leerlingen jaorliks een exkursie maeken naor een kultuurinstituut. De instituten bieden tegere mit keunsteners warkwinkels an; de warkwinkel Tael-meziek bi'j de Stellingwarver Schrieversronte is iene van de achte. Et doel van De Veerkieker is dat kiender nao acht jaor basisinderwies ok weet hebben van wat d'r an kultureel arfgoed in heur leefomgeving is. Veur de ontwikkeling van de 'De Veerkieker' , die uut aende gaon kon deur een subsidie van et Fonds Ooststellingwerf zorgden Willy Bergsma, Wikje Haan en Marjolein Spitteler. De Veerkieker is onderbrocht bi'j de Stellingwarver Schrieversronte; de stichting zorgde en zorgt in 2017 en 2018 veur de (nanciële) administraosie. Tegere mit Stichting Comprix (et buro veur eupenbaor onderwies) wodt keken naor een struktureel vervolg vanof et schoelejaor 2018-2019.

Projekt Daor klept de klokke weer

In 2017 wodden de opnaemen maekt veur de lm 'Daor klept de klokke weer' . De lm, die bedoeld is veur de ooldste leerlingen van et basisonderwies en de leerlingen van et vervolgonderwies, zal in 2018 prissenteerd wodden. An de lm deden zoe'n 50 vri'jwilligers mit, ok kiender weren bi'j de opnaemen betrokken. In 2017 wodde begin maekt mit et ontwikkelen en klaormaeken van spe ciaol lesmateriaol. Kiender zullen ok zels mit et schrieven van een script én et ver lmen daorvan an de slag kunnen. Veur nanciële steun zorgen de perveensie, Fonds Ooststellingwerf en Stichting Bercoop Fonds.

Hiemkundewebstee www.heemkunde-stellingwerf.nl

De webstee www.heemkunde-stellingwerf veur et basisonderwies wodde ok in 2017 veerder uutbreided. Niet alliend et ni'jste lesmateriaol en et laeste ni'js op hiemkundegebied wodt plaetst, mar ok lesmateriaol dat eerder ontwikkeld is, wodde en wodt now deur een vri'jwilliger digitaliseerd. De webstee wodt beheerd deur de stichting, webmaster is Ninke van der Veen.

B 3. TOMKE

In meie verscheen veur de elfde keer de Stellingwarver edisie van Tomke. Tomke is de naeme van een leesbe vodderingspergramme veur ukken in Frieslaand, dat in een saemenwarkingsverbaand mit de Afûk ontwik keld wodt. Veur de Stellingwarver vertaeling zorgde Sjoukje Oosterloo. Van et Stellingwarver Tomke-boekien wo'n ieder jaor 1000 exemplaoren drokt, alle ukken in de Stellingwarver kriegen et boekien deur de Schrie versronte ommenocht anbeuden. Beriek: omdebi'j 900

Dit jaor wodde veur de tiende keer mitdaon an et veurleesprojekt Tomke dat in juni holen wodt. Zowat alle ukkespeulgroepen en plakken veur kienderopvang in Stellingwarf doen hier an mit. Zoe'n vuuftien vri'jwilligers zetten heur hierveur in. De koördinaosie wodde verzorgd deur de vri'jwilligers Wikje Haan en Akkie Zeilstra. De aktie wodt in gezaemelikhied uutvoerd mit 'It Selskip foar Fryske tael en schriftekennisse'. Rond de 800 ukken kommen zo mit et Stellingwarfs in anraeking. Beriek: omdebi'j 900

C1. PUBLIKAOSIES

In 2017 konnen de volgende uutgiften verschienen:

1. De Ovend

In 2017 verscheen de 45e jaorgaank van et tiedschrift De Ovend mit zes nommers. Alle zes nommers van De Ovend telden 32 bladzieden in een oplaoge van 1050 stoks. De redaktie beston uut Jan Koops en Jannes Westerhof, wiels de buroredaktie en et korrektiewark in hanen was van Sietske Bloemho . De vormgeving van et tiedschrift wodde uutbesteded an Bauke Visser Koenders van Haulerwiek. Et tiedschrift wodt drokt en verstuurd deur Pijper Media in Grunningen.

2. De grote stoeve

In et naojaor van 2016 wodde uut aende zet mit een boek mit (volks)verhaelen van Wiebe de Jong van Appelsche. De verhaelen gaon mit naeme over de omgeving van de buurtschop Hildenbarg. Sommige verhaelen hebben de kenmarken van een volksverhael, eren beschrie ven de geschiedenis en et leven in en om Appelsche henne. Et boek, mit een omslag foto van Gonnie Veldhuizen, wodde drokt bi'j PUMBO in Zwaag en verscheen vlak veur de sutelaktie van 2017. Oplaoge: 200 stoks.

3. De overkaant van et waeter

Tiedens een kulturele aovend wodde op 28 juli van Johan Veenstra de dichtbundel 'De overkaant van et waeter' prissenteerd. Tiedens Eupen Stal was d'r bi'j de Schrieversronte een expesisie van foto's die inspireerd weren op een vuuftal gedichten en speciaol veur die periode maekt we ren. Tiedens de vier weken durende periode raekte de bundel naogenoeg uutverkocht. Veur de vormgeving zorgde Sijtze Veldema, et boek wodde drokt deur Printbase bv in Suntjehannesge. Oplaoge: 350 stoks.

4. Rentmeesterrekens van Stellingwarf-Oostaende en Stellingwarf-Westaende

Van Jerem van Duijl, Sjoerd Galama en Henk Bloemho verscheen vanwegens et biezundere jaor Oost- en West-Stellingwarf 500 jaor de bundel 'Rentmeestersrekens van Stellingwarf-Oostaende en Stellingwarf-Westaende. In dit boek is een volledige traanskriptie opneumen van de Rentmeestersrekens 1525-1531 van de beide grieteni'jen Stellingwarf-Oostaende en Stellingwarf-Westaende. Et boek wodde prissenteerd tiedens et symposium 1517-2017 op 19 meie in Berkoop. Et boek wodde drokt bi'j PUMBO in Zwaag. Oplaoge: 100 stoks.

5. Omme de donkerheit der vergetenisse

In de symposiumbundel 'Omme de donkerheit der vergetenisse' bin de vier lezings opneumen die tiedens et Symposium 1517-2017 holen wodden deur Henk Bloemho , Jelle Terluin, Meindert Schroor en Michiel Herweijer. Veur de vormgeving van et boek zorgde Bauke Visser Koenders van Haulerwiek, et boek wodde drokt deur PUMBO in Zwaag. Oplaoge: 200 stoks.

6. Luudklokken en klokkestoelen van Stellingwarf

Dit jaor wodde deurwarkt an et boek 'Luudklokken en klokkestoelen van Stellingwarf'. In et boek wo'n alle veurkommende luudklokken beschreven deur Jan Koops van Oosterwoolde; et diel over de klokkestoelen is een bewarking van et eerder verschenen boek 'Klokkestoelen van Stellingwarf', deur Sietske Bloemho . Deur verschillende omstaandighe den lokten et niet om et boek in 2017 uut te geven; et zal now veur de zommer van 2018 uutkommen.

7. De raadselachtige gemeentewapens van de Stellingwerven

In dit Nederlaanstaelige boek beschrift auteur Frans Wuijts tot in detail de aachter gronden, geschiedenis, ontwikkeling en uterlike kenmarken van de gemientewaopens van Oost- en West-Stellingwarf. Veur de vormgeving zorgde Bauke Visser Koenders van Haulerwiek, et boek wodde drokt deur Printbase bv in Suntjehannesge. Oplaoge: 500 stoks.

8. Veldnaemen van Stellingwarf, diel VII, Oosterwoolde

Zes heufdstokken boordevol infermaosie, een lange lieste van de Oosterwooldiger veldnaemen in zoe'n 1600 artikels mit toelochting en twie heufdstokken over de laandschopsontwikkeling en de ontstaonsgeschiedenis van Oosterwoolde. Henk Bloemho en Dennis Worst zorgden mit 'Veldnaemen van Stellingwarf, diel VII, Oosterwoolde' veur een unieke uutgifte, die uutgeven wodden kon in een goeie saemenwarking mit de HV Oosterwoolde. Veur de vormgeving zorgde Bauke Koenders Visser van Haulerwiek, et boek wodde drokt deur Printbase bv in Suntjehannesge. Oplaoge: 1000 stoks.

9. Stellingwarver Zaeken

Veur de regionaole kraanten Nieuwe Ooststellingwerver en Stellingwerf wodde ien keer in de drie weken zorgd veur de bladziede Stellingwarver Zaeken. Et redaktie- en korrektiewark veur disse ni'js- en verhaelebladziede is in hanen van Sietske Bloemho , vaaste mitwarkers bin Roely Bakker, Christine Mulder, Sjoukje Oosterloo, Henk Bloemho , Harmen Houtman en eren. De kraanten wo'n deur zoe'n 10.000 meensken lezen.

10. RondOm

In et verslagjaor zorgde de Stellingwarver Schrieversronte alle drie weken veur een pagina ni'js op et gebied van de geschiedenis en de tael in 'RondOm'. Dit huus-an-huus blad verschient in de beide Stellingwarver gemienten.

Et eerste exemplaor van et boekien mit verhaelen uut et oolde Appelsche was veur de auteur zels. Wiebe de Jong, die vandaege-de-dag in Et Vene woont, kreeg et uut hanen van veurzitter Klaas van Weperen. Nauw betrokken bi'j disse uutgifte was Jannes Westerhof, redakteur van et tiedschrift De Ovend. (Foto: Lenus v.d. Broek)

Veur de prissentaosie van et veldnaemeboek van Oosterwoolde was ommeraek veul belangstelling. Et boek verscheen tiedens een mini-symposium dat orgeniseerd was deur de Historische Verieninge van Oosterwoolde. (Foto: Lenus v.d. Broek)

C 2. TAELSTIMULERENDE EN AANDERE AKTIVITEITEN

In 2017 bin weer verschillende taelstimulerende en aandere aktiviteiten ofsleuten en ni'je op gang brocht:

1. Aktiviteiten

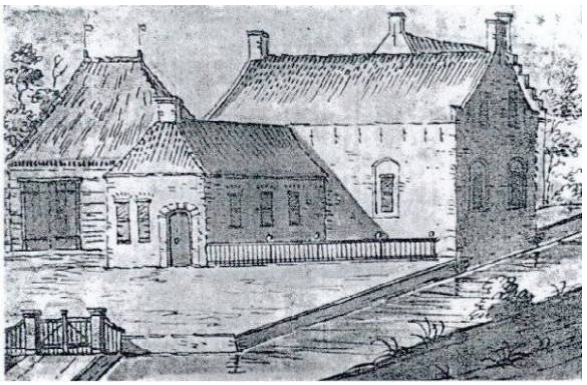

500 JAOR OOST- EN WEST-STELLINGWARF

v Op verzuuk van de gemiente Oost-Stellingwarf wodde vanwegens 500 jaor Oost- en West-Stellingwarf zorgd veur inhooldelike infermaosie en foto's over en van de historie van Stellingwarf t.b.v. heur speciaole webstee veur dit jaor.

v Op 21 feberwaori vertoonde netuurkenner Andries van der Veen uut Wolvege twie biezundere netuurfilms. De iene gong over slangen en reptielen, de ere over amfibienen. Beide films wo'n ok bruukt in et vak Hiemkunde in et basisonderwies. Belangstellenden: rond de 30

v Op vri'jdag 7 april deden twaelf leerlingen van et Comprixkollege van Wolvege examen Stellingwarfs bi'j de Schrieversronte in Berkoop. Alle kursisten slaegden mit goeie risseltaoten. D'r wodde mitien een rondleiding holen in et gebouw. Veur de uutslag van et examen was veul en veural positieve belangstelling. Belangstellenden: 12

v Op 19 meie wodde in et MFA van Berkoop et symposium 1517-2017 (500 jaor Oost- en West-Stellingwarf) holen. Inleidings weren d'r van Meindert Schroor, Henk Bloemhoff, Jelle Terluin en Michiel Herweijer. Dagveurzitter was Ype Dijkstra, oold-veurzitter van de Stellingwarver Schrieversronte. Veur middelieuwse meziek zorgde et duo Mariantha. De veurbereidende warkgroep beston uut Beate Nijholt (VH West-Stellingwarf, Gea Wortelboer (HV Oosterwoolde e.o.), Henk Bloemhoff (SSR), Ype Dijkstra (SSR), Henk Jongsma (HV Appelsche e.o.), Geert Lantinga (initiatiefnemer) en Jan Zwolle (VH West-Stellingwarf e.o.). Belangstellenden: 75

v Op 10 juni ston et gebouw van de Schrieversronte in et teken van et bridgeweekaende in Hotel Lunia. Dielnemers an et weekaende kwammen zo ok in de kunde mit et wark van de Stellingwarver Schrieversronte. Belangstellenden: 100

v Op 1 juli wodde in Ooldelaemer de dadde Stellingwarver Dag holen. Disse dag, die onderdiel is van 'Mit et Stellingwarfs naor de dörpen toe' , wodde opni'j een groot sukses. De orgenisaosie gebeurde deur een gezaemelike warkgroep mit leden van Plaetselik Belang van Ooldelaemer en die van Ni'jlaemer, en mit leer krachten van de basisschoele. De weke die veurofgong an de dag hul de basisschoele een themaweke rond et Stellingwarfs en de streekkultuur en -streekgeschiedenis. Et risseltaot daorvan was te zien op 30 juni en 1 juli. Op 1 juli was d'r overdag een speciaole etstocht, aovens was d'r een kulturele aovend waorveur et dörpshuus van Ooldelaemer zuver te klein was vanwegens de grote belangstelling. Belangstellenden mit mekeer: 250

v Op 16 juli hul de Stellingwarver Schrieversronte een etstocht rond Waoteren. Die tocht wodde maekt n.a.v. et te verschienen boek over de geschiedenis van de dörpen en buurtschoppen Zorgvlied, Waoteren en Oolde Willem. Tiedens de tocht vertelden de auteurs Paul Gols en Hans Salverda al wat over de meraokels inte ressaante geschiedenis daorvan. Dielnemers: 25

v Op vri'jdag 28 juli was d'r in MFC 'De Ni'je stienze' van Ni'jhooltpae een kulturele aovend bi'j gelegenhied van et verschienen van de laeste dichtbundel van Johan Veenstra. Et eerste exemplaor was veur de Drenste dichteres Ria Westerhuis; de bekende Grunninger auteur Tonko Ufkes hul een vraoggesprek mit beide dichters. Veur een muzikaol intermezzo zorgde Serge Epskamp. Belangstellenden: volle zael

v Van 29 juli t/m 21 augustus stelde de stichting, krek as veurgaonde jaoren, weer de grote zael van et gebouw beschikber veur de keunstroute Eupen Stal. Dit keer was d'r in de hal in die periode ommedaenken veur de ni'je dichtbundel van Johan Veenstra. Middels een oproep hadden een achttal fotografen foto's maekt bi'j vuuf gedichten uut de bundel. De keuze daoruut van de auteur van et boek wodde tiedens Eupen Stal tentoonsteld. Fotograaf Gonnie Veldhuizen van Makkinge zorgde veur de inrichting en anklieding daorvan. Veenstra zels was in die periode zowat alle daegen in Berkoop. Bezukers: jaorliks tegen de 10.000

v Op 4 september gong de 43e sutelaktie uut aende. De sutelaktie wodde eupend deur de ni'je veurzitter van de Schrieversronte, Klaas van Weperen. Jaorliks bin zoe'n 80 vri'jwilligers betrokken bi'j de orgenisaosie van de de sutelaktie om daor een sukses van te maeken. Mit de sutelaktie wo'n jaorliks roem 16.000 meensken benao derd en kommen (opni'j) in de kunde mit et Stellingwarfs.

v Op 10 september dee de gemiente Oost-Stellingwarf veur et eerst mit an de Eupen Monementendag. Uteraord dee ok de Stellingwarver Schrieversronte die dag de deuren los en vertelde de bezukers o.e. over et veldnae me-onderzuuk van de stichting. Belangstellenden: omdebi'j 20

v Op 22 september hul de Stellingwarver Schrieversronte een gezaemelike literaire aovend mit de Fryske Krite van Oosterwoolde. De aovend wodde orgeniseerd vanwegens et ofsluten van de sutelaktie en de Friese boeke maond. De aovend wodde verzorgd deur Klaas Dijkstra en Ferdinand de Groot. Bezukers: 50

v Op 20 oktober was d'r in De Zon in Oosterwoolde de prissentaosie van et veldnaemeboek van Oosterwoolde tiedens een minisymposium over et belang van onderzuuk op et gebied van veldnaemen. De prissentaosie was een gezaemelike kulturele middag mit de Historische Verieninge van Oosterwoolde.
Belangstellenden: 100

v Op 1 november hul et EBLT (et Europees buro veur kleine taelen) zien jaorvergeerdering bi'j de Stellingwarver Schrieversronte in Berkoop. Op verzuuk hul direkteur Sietske Bloemho een inleiding over de inzet van de Stellingwarver Schrieversronte veur de tael en streekkultuur van en in Stellingwarf. Belangstellenden: 40

v Op 18 november wodde in De Miente in Oosterwoolde opni'j et Stellingwarfs Meziekfestival holen. Mit mekeer acht dielnemers melden heur veur et festival an, mar drieje daorvan mossen spietig genoeg om verschillende redens ofhaoken. Winner wodde dit keer et duo The Lion Rules, bestaonde uut Jeannette Roeles en Yska de Leeuw. De lekaole omroep Odrie was opni'j betrokken bi'j de orgenisaosie en het dielen van et festival laeter uutzunnen. Belangstellenden: 100

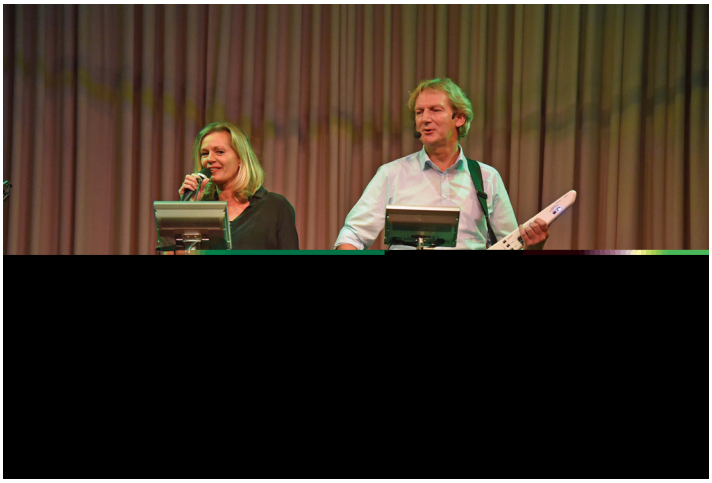

The Lion Rules wunnen et Stellingwarfs Meziekfestival van 2017